

MAGYAR LAP

3 lei

Taxa postală plătită în aprobările Dir. Gen. P.T.

T. „Otthon” Irók és Kiadók Rt. BUDAPEST, V. kerület 9-11.

Főszerkesztő és igazgató: dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP VI. évfolyam, 233 (1675) szám * Szombat, 1937 november 13

Főmunkatárs: dr. Gyárfás Elemér

A királyi kihallgatások újabb érdekességei

Mironescu a válság közeli megoldását jósolja. — Mironescu után váratlanul Tatarescut fogadta az uralkodó. — Bratianu György lapja élesen támadja Tatarescut

Alkotmányozó nemzetgyűlést hívnak össze az alkotmány módosítására? — Szombatra várják a kibontakozást

Bucuresti. Saját tud. A király csütörtök délután folytatta a kihallgatásokat. Fél négytől kezdve egymásután jelentkeztek audiencián Gh. Bratianu, Goga és Argetoianu. Ez utóbbi koncentrációs kormányt ajánlott az uralkodónak, de nem a pártok együttműködése alapján, hanem azon személyiségek összetételével, akiknek nagy tekintélyük van az országban. Argetoianu után Mironescu volt kihallgatáson, aki a palotából kijövet ezt mondta az újságíróknak: — A válság normális lefolyású. A megoldás a kitűzött közeli határidőre bekövetkezik.

Arra vonatkozólag, hogy milyen javaslatot tett a királynak, nem nyilatkozott Mironescu. Jelentős körülménynek látják azonban, hogy az est folyamán Mironescu újabb tanácskozást folytatott Vaidával, amelyen résztvett Anghelescu bankkormányzó is.

Általános meglepetést keltett csütörtök este, hogy Mironescunak a palotából való távoztása után a király Tatarescut fogadta. A miniszterelnök az audiencia után csak annyit mondott az újságíróknak, hogy egyszerű dolgozó kihallgatáson volt az uralkodónál.

Bizonytalanság a két liberális párt egyesülése körül

A politikai köröket élenként foglalkoztatja a két liberális párt egyesítésének kérdése. A Gheorghe és Dinu Bratianu között lefolyt tárgyalások után mindenki azt hitte már, hogy az egyesülés meg is történt, sőt a „Dimineata” szerint Tatarescu tegnap délelőtt kijelentette, hogy Gh. Bratianu a kormány tagja lesz s azonkívül őreá bizzák a Liberális Párt fővárosi tagozatának vezetését.

A palotából kijövet Gh. Bratianu maga is elismerte az újságírók előtt, hogy folynak tárgyalások az egységesítésre, de — tette hozzá — kevés kilátással a sikerre.

Mindezek után meglepetésszerűen hatott, hogy a „Miscarea” tegnap délutáni számában cikk jelent meg, amely élesen támadja Tatarescut és bejelenti, hogy Gh. Bratianu folytatja önállóan a harcot és kifejezi azt a meggyőződést, hogy eljön az óra, amikor Gh. Bratianu veszi át az ország vezetését, sőt a lapok híresztelése szerint meg Gh. Bratianu részéről, amely nemcsak azt a híresztelést cáfolja meg, hogy ő Dinu Bratianunál együtt vacsorázott volna Tatarescuvval, hanem azt a nyilatkozatot is, amely szerint tárgyalások folynak, de eredménytelenül.

Ebből azt a következtetést vonják le politikai körökben, hogy

a tárgyalások a két liberális párt között megszakadtak.

Mindezek elenére egyes hírforrások szerint az egyesítés mégis megtörténik, ha a liberális kormány hatalmon marad. Tatarescu ugyanis olyan új kormánylistát fog benyújtani az uralkodónak, amelyen Gh. Bratianu is szerepel. Ha azonban a liberálisok nem maradnak hatalmon, akkor a pártegyesítés csak a választá-

sok után következik be, mert Gh. Bratianu egyedül akarja felvenni a választási küzdelmet.

Ugyanebben a kérdésben tegnap értekezlet volt Franasoviciánál, amelyen résztvett Franasovici, Incelescu, Cancicov és Pop Valér, valamint a H. csoport és a „Pareri Libere” csoport egy-egy képviselője. A régi Liberális Pártban erősödik az egységesítés melletti hangulat.

NAGY REMÉNYKEDÉSEK A NEMZETI PARASZTPARTIAK KÖZÖTT.

Lázás tanácskozások folynak a Nemzeti Parasztpárt oldalán is. Mihalache Lupuval, Madgearuval, Calinescuval, Ghelmegeanuval és másokkal folytatott tanácskozásokat. A lapok szerint a legteljesebb derűlátás szellemében.

A KIHALLGATÁSOK FOLYTATÁSA PÉNTEKEN.

A kihallgatásokat az uralkodó péntek délután folytatja. Averescu, Mihalache, Saveanu és Lapedatu vannak soron. A válság — a jelek szerint szombaton ér véget, de megtörténhet, hogy a kibontakozás már pénteken bekövetkezik.

A „Curentul” szerint a Liberális Párt kormányommaradása esetén nincs kizárva, hogy november 15-én mégis megnyitják az országgyűlést,

de csak azért, hogy összehívják az alkotmányozó nemzetgyűlést, az alkotmány módosítása céljából. Kormánykörök — írja a lap, — fel vannak készülve erre az eshetőségre is. A parlament két házának választott bizottságai ez esetben megszövegezik az alkotmánymódosító javaslatokat s a parlament csak azután oszlik fel, miután azokat mindkét ház elfogadta.

Nemzetiségi állapotok különböző országokban

Bécs, nov. 11

(S. I.) — A kisebbségek a hőmérő szerepét kezdik játszani Európában. Ha a nemzetközi politikát belső lázak emésztik, hirtelen emelkedik az érdeklődés irányukban. Az ablak, ahol ez a hőmérő ki van függesztve, ma Bécs. Nemesak azért, mert itt van hivatalosan is a kisebbségek nemzetközi mozgalmának központja, a kongresszus állandó titkársága. Becsnek e téren hagyományai vannak abból az időből, amikor a kisebbségeket még nemzetiségeknek hívták, a nemzetiségi politika pedig az egykori birodalomnak legfőbb létkérdése volt.

Ezek a hagyományok és azok a kapcsolatok, melyeket jelentenek, idehozzák azokat, kik nemzetiségekből uralkodó többségek lettek s azokat is, kik az uralkodó nemzeteket simogató napfényből a kisebbségi állapot fénytelen és hideg árnyékába kerültek. Az utcákon letűnt miniszterek sétálgatnak, kik hajdan itt voltak diákok. Ugy látszik, különös élvezet a számukra, hogy ott lakjanak jól, ahol egykoron koplaltak. Szépszámmal vannak itt emigránsok, akik ott folytatják az álmodást a szebb jövőről, ahol húsz évvel ezelőtt abban hagyták. A város pedig maga, ez a szép és bárátságos Bécs, a multban él. Ugy járkál az emlékei között, amikor a sokféle ember számára még a világ közepe volt, mint a fiú, ki apjának ruháit hordja: a kormányzatok hatalmas, gyönyörű palotái, az óriási terek és körutak valósággal lötyögnek a gépezeten, a forgalmon, mely ma bennük jár.

Ezek a hagyományok és a jövőndő tervezései egyaránt magyarazzák, hogy valamilyen bécsi lap vezető-cikkében foglalkozik a lengyel és német államfők kisebbségi nyilatkozataival. Ambár közvetlenül semmi közük a kérdéshez nincsen, jobban tárgyalják, mint maguk az érdekeltek. A vén csatló hegyezi füleit a trombitaszóra.

A trombita ebben az esetben nem is rossz hasonlat. A mód, ahogyan ezt a megállapodást közhírré tették, eléggé hangos és feltűnő volt. Mindenütt meg kellett hallani, ahol újságot olvasnak és rádiót hallgatnak az emberek. Meghallanak azonban itt kevésbé hangos eseményeket is. Például azt, hogy a Mihály nagyvajda hadnagyavató ünnepségére Bethlen György meghívót kapott, mint a Magyar Párt elnöke és meg is jelent ott feleségével együtt. Bécsben találgtják, mit jelent az a román politika társadalmi virágnyelvén, hogy az összes román pártvezérek mellett a magyar és a német nemzeti pártok elnökei is szerepeit a meghívottak elég rövid listáján. Jól emlékeznek arra, hogy néhány évvel ezelőtt még a román kormányférfiak, közöttük maga Tatarescu, kétségbevonták a kisebbségi pártok jogosultságát és a különböző román pártokba tesékelték a nem-román népeket. A királyi meghívás, mely most első ízben adott helyet a magyar nemzetiség képviselőiténak a közjogi ténnyező társaságában, nyilván véget vet ennek a zavaros korszaknak és fordulatot jelent, — vélik ezek a kisebbségi szakértők. Ezek pedig sokat tudnak ezekről a dolgokról. Azokhoz az orvosokhoz hasonlítanak, kik magukon próbálják ki az orvosságokat.

A csehszlovákiai szudetanémetek helyettes vezérének, Ruthának börtönbéli állítólagos ön-

gyilkossági ügye körül egyelőre döbbenet és tartózkodás uralkodik. A vádakat abban a súlyos formában, ahogyan a sajtóban forogtak, valószínűtlennek tartják. Suttognak agent provocateur-ök szerepléséről, de árulásról is. Abban azonban megegyeznek mindenki, hogy ez a homályos ügy aligha járul hozzá a szudeta-némek kérdés tisztázásához. A kisebbségi hő-mérő itt magas és tartós lázat mutat. A surló-dások már nyílt sebeket szakítanak. Itt már egészen világosan lehet látni, ahogyan a ki-sebbségi probléma beletorkollik a nemzetközi politikába.

A német-lengyel kisebbségi kibékülés bécsi hivatalos körökben csak a nyugtalanságot és ingerültséget fokozza. Bizonyos nagypolitikai törekvéseket látnak mögötte. Másfelé azonban reményeket kelt a német-lengyel közös megnyilatkozás. Olaszország kisebbségei abban bíznak, hogy ez a fordulat az ő ügyüknek lendületet ad. Emlékeztet, hogy bár kevésbé ünnepélyes formában, de hasonló lépések történtek Jugoszlávia és Itália között is. Ciano gróf, amikor a tavasszal aláírta Belgrádban a barátsági szerződést, levelet hozott magával Mussolinitól, melyben az internáltak szabadon-boocsátásáról volt szó és kedvezésekről, melyekre a szlovének számíthatnak. Történtek is e téren enyhítő intézkedések, a szlovének azonban úgy találták, hogy kissé lassan és vontatot-tan. Újabb támadások és rendszabályozások el-maradtak, de a jóvátétel nem megy elég gyorsan. Nagyjában ugyanez a helyzet a tiroli né-meteknél.

Jugoszláviában is megindult az enyhülés. A németek néhány hónap alatt hatvanál több egyesület számára kaptak működési engedélyt, a magyarok is néhánynak. A belgrádi magyar tanítóképző ügye újra a hőmérőt juttatja az ember eszébe, azét a hőmérőt, melyben dara-bokra szakadozott a higgany-oszlop. A Davi-dovics-kormány alatt megindult a tanítás, két év múltán azonban nem nyíltak meg újabb osztályok. A két osztály, mely éveken keresz-tül árván s folytatás nélkül imbolygott felfelé, most végre valahára folytatódik: szeptember-ben új első osztály nyílt meg. Ilyenformán kissé foghíjas ez az intézet, de így is tanító-képző, a jövődő magyar népoktatás meleg-háza.

Ez a „kisebbségi” palánta egyébként, úgy látszik, inkább a zord, északi éghajlatot ked-veli. Miközben a déli tájakon töméntelen szel-lemi és politikai munkával művelik ezt az új terepet, amint látjuk, kevés és szűkös haszon

mellett, fenn északon a sok tudományos érve-lést, politikai figyelmeztetést és kongresszusi szövegeket megszívlelik.

Svédországban kb. 30.000 finn él s Finn-országban kb. 250.000 svéd. Amazok szegény lappföldi telepesek, ezek jómódú városi lako-sok. Nyilván ez utóbbiak érdekében a svéd kormány felszólította a finneket, küldjenek ki két minisztert, járják be együtt a Tornea völgy finnjeinek földjét és a helyszínén orvos-solják a sérelmeket. A két állam közoktatás-ügyi és külügyminiszterei, — a svédek részé-

ről Sandler és Engberg, a finnekről Holsti és Hannula miniszterek, — négyes bizottságot al-kotha, eleget is tettek a megbízásnak. Az egyezmény, melyet az út végén Helsinkiben írtak alá, mind a két felet kielégíti. Genfnek pe-dig nagy örömet szerez. Az európai nemzeti-ségek 13 éves kongresszusának a munkája gyümölcseit olyanok aratják, akik abban a munkában nem is vettek részt! Ez is Bécsben hat különös mélabóval, ahonnan ezt a szellemi munkát és nemzetközi szervezkedést 13 év óta irányítják.

amit MA
megtehet

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK sorsjegyének a vásárlása rendkívül fontos.

Menjen még ma a Hivatalos Sorsjegyéradába, vagy forduljon bármelyik postahivatalhoz, ahol vehet sorsjegyet.

A 15. sorsjáték I. osztályának HUZÁSA november 15.-én.

Helyi cím:

Oradea, Bulevardul Kegele Ferdinand 11.

Ha sorsjegyet nálunk veszi, 6,000,000-ot csak akkor nyeri.

Törött tükör

Irta: Kinizsi Andor

Nekem aztán mesélhetik, hogy hét évig elkerüli a házasság azt, aki eltör egy tükröt! Egy-szerűen nem hiszem el. Lehet ugyan, hogy a fenti szólás-mondás csupán a nőkre vonatkozik és a férfiakra nem terjed ki, annál rosszabb. Annyi bizonyos, hogy ha Tibor akkor nem törte el a tükröt, akkor nem nősült volna meg olyan hirtelen. Házasságnak ugyanis kimondottan tü-körtörés volt az oka...

Tiborral hosszú éveken át laktam együtt. Barátságunk még az internátusban kezdő-dött, ahol a II. emelet egyik kedves, de állan-dóan hűvös szobája volt a tanyánk. Itt készül-tünk kettesben a vig kiruccanasokra, kedélyes házi mulatságokra és bálakra s itt nem készül-tünk a vizsgákra. A harmadik derűs év végén azután az édesapja összehívta és hazavi-tte Tibort, hogy szülőháza felé költözzék. Egy-egy évet kellett várni, hogy a szülőháza felé költözzék. Egy-egy évet kellett várni, hogy a szülőháza felé költözzék.

Az én apám valamivel gyengébb szívű volt, ennek köszönhetően, hogy a jogi tanulmányok göröngyös útjáról az újságírás még rogozóbb, de számomra kellemesebb vizeire evezhettem át. En Pesten maradtam, Tibor vidéken rekedt, ahogyan találkoztunk néha. Annál nagyobb volt az örö-möm, amikor egy szép napon értesítést kaptam tőle:

„Elszejtől kezdve én is fővárosi lakos leszek, képzeld, sikerült bejutnom a minisztrériumba! Azonnal keresse valami rendes írószobát vagy rak-tárhelyiséget, mert természetesen veled szeret-nék lakni. Két vagon csomagot érkeztem, a feje-delmi lakosztály adására készre álltam...”

Nagyon megörömt a jó hírek és alapos környezettanulmány után Frau Irmánál kivét-

tem egy barátságos, kétszemélyes szobát, amely itt-ott enyhén bútorozva volt. Hatalmas hárm-as szekrény állt a fal mellett, ajtajában másfél mé-teres tükörrel. Ez a nagy tükör let az oka annak, hogy Tibor Kiss Klárát elvette!

— Halló, öreg dinnye! — borult üdvölte nya-kamba a fiú, amikor frissen és barnára sülve megérkezett. — Hát mit szólna ehhez? A régi hű cimborák megint összekerekültek? Lesz is itt rövi-desen olyan vidám, úri élet, mint a szősz, mihi?

Több sem kellett nekünk A szősz vidám éle-tét ugyan nem ismerem, a miénk azonban vig lett. Eleinte pénztünk volt elég, így aztán sokszor vetődünk haza hajnalban. Frau Irma komolyan csóválgatta is fejét:

— Én mondom, ez így nem jó meglesz. Majd jössz egyszer a katasztrófa.

A szerencsétlenség csak másfél év múlva kö-szöntött ránk, amikor a fűtelten szobában Tibor úgy járt, mint az oroszlan a kettrecében.

— Se pénz, se meleg, hát ez rettenetes! — sóhajtozta keserűen és erős lendülettel bevágta a szekrény ajtaját.

— Kretty... — reccsent meg finoman a tü-kör, aztán a szőnyegre hullottak összetört dirib-

— Most még ez is! — nyögte Tibor. — Ez már igazán sok!

A sok nem ez volt, hanem a tükör ára. Tibor ugyanis nem nagyon sietett a tükör pótlásával, ami nagy fájdalmat okozott Frau Irmának.

— Aki törte tükröt, vegyél meg új helyette!

Tibor csak bólintott, ígéretet, de sohasem volt hozzá elég pénze. A háziasszony türelmetlen sürgetésére végül megtett annyit, hogy helyszíni szemlélésre hozott fel egy üvegest, ám az eredmény lesújtó lett: negyvenöt pengőért volt csak haj-landó másik tükröt betenni!

Négy hónapig tartott a húzavona és ez alatt összekülönböztem Tiborral. A törött tükör fe-szültté tette a hangulatot a lakásban. Frau Irma állandóan morgott, Tibor dühöngött, én meg ör-lődtem a két malomkö között. Amikor végre Ti-bor nagynehezen mégis megcsináltatta a tükröt,

már nem lehetett semmit sem segíteni: a házi-asszony felmondott nekünk.

— Ne haragudj — szóltam Tiborhoz —, én külön megyek lakni. Nem szeretem a felesleges cirkuszokat! Egyedül aztan azt csinálhatsz, amit akarsz.

— Jó — válaszolt Tibor és elsején szépen székültünk.

Persze, a barátság ezután sem szűnt meg köztünk, mindössze kevesebbszer találkoztunk egymással. Barátom nem bánta volna ugyan, ha ismét közösen vettünk volna ki lakást, de ebbe nem egyeztem bele. Így nem volt sohasem gon-dom, vele pedig nehéz volt kijönni. Szegény, most még rosszabbul érezte magát, meri egyedül tengődött otthon, ami nem a legkellemesebb helyzet a társaságkedvelő ember számára.

— Tudod, az italt teljesen abbahagytam — mondta egyszer, amikor találkoztam vele. — Szolid ember lettem, képzeld, csak cukrászdába járok és krémes lepényt, meg habos indiánert eszem, ha éppen ki akarok rugni a hámból.

— Nincs valami lány abban a cukrászdában? — kérdeztem gyanakodva.

Ugyan. Hiszen tudod, hogy ötven éven belül nem szüneteltem megfogtam — nevetett Tibor.

— Van ugyan ott egy eléggé csinos lány a kasz-szában, de nem törődöm vele. Néhány miniszte-riumi kollégám is oda jár oszonnázni, feketézni, azokkal vagyok együtt.

A kassza felett szép tükör lógott és abban gyakran megnézte magát Klári, a tulajdonos leánya, hogy vajjon miért nem tetszhetik Tibor-nak. A többi fiuk néha udvaroltak, bókákat mon-dtak neki, csak ez a kellemes arcú, jóvágású fi-talemler nem törődött vele egyáltalán.

A nők az ilyesmire nagyon hiuak szoktak lenni, Klári sem volt kivétel.

Egyik este, — miként a szemtanúk egybe-hangzó vallomásaiból később sikerült megállapítanom, — a társaság elhatározta, hogy kimen-nék az Angolparkba. Küldöttség ment Kláriká-hoz: nem volna-e hajlandó személyes megjelené-sével emelni a várható hangulatot? Klárika okos

Bécsi szanatóriumba vonul Mária királyné

Teljesen jobbra fordult a beteg királyné állapota

Bucuresti. Saját tud. Mária királyné állapota annyira jobbra fordult, hogy a király, *Marioara jugoszláv királyné és Mihály nagyapja tegnap hangversenyen vettek részt az Ateneuban. Marioara királyné ma délután elutazik. Mária királyné a napokban Bécsbe utazik, ahol szanatóriumba vonul.*

Anglia közvetít a két spanyol fél között

Franco elfogadja az önkéntesek elszállítására vonatkozó terveit. Tárgyalások a volt spanyol királlyal

Londonból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Rómában az a hír terjedt el, hogy a Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek karácsonyra hazatérnek. Olyan hírek is keringenek, hogy Anglia fog közvetíteni a két spanyol küzdőfél között.

Az „Ewening Standard” diplomáciai levelezője szerint Londonba érkezett Franco tábornok értesítése arról, hogy elfogadja az önkéntesek elszállítására vonatkozó angol tervet. Föltétele azonban, hogy szabatosan ismertessék, mit jelent a hadviselő jogok megadása az angol terv szerint.

Rómából jelentik: Az „United Press” értesülése szerint Franco tábornok Rómába küldte a royalisták vezérét, hogy tapogatózzék Alfonso exkirálynál, milyen érzelmekkel szemléli a nemzeti csapatok munkáját. A royalista vezér szerda este kétórás megbeszélést folytatott Alfonzsal, majd repülőgépen visszatért Salamancába.

Politikai körökben rámutatnak arra, hogy Franco tábornoknak gondot okoz az a körülmény, hogy kormánya tagjainak egyrésze királypárti, másik része a köztársaság híve. Illetékes helyen kijelentették, hogy a royalista vezér és Alfonso exkirály megbeszélésén nem volt szó a trón visszaállításáról.

Perpignanból jelentik: Companys, a barcelonai kormányzótanács elnöke, csütörtök este ideérkezett. Innen gépkocsin tovább utazott Toulouseba, ahonnan vasuton Párizsba megy.

leány volt és a fiúk kérésére igent mondott. Ez különben már régi szokása a leányoknak.

— De csak akkor tartok magukkal, ha ez a fekete fiú is jön.

A kisleány óhaja parancs volt még Tibor számára is. Ment. Nem sok ügyet vetett ugyan a leányra, sőt a bevonuláskor kijelentette neki:

— Közlöm magával, hogy csak két pengőm van...

— Nem baj — nevetett Klári, — nálam akad esetleg több is és ragaszkodom hozzá, hogy kiki fizesse a magáét!

A hullámvasúton aztán enyhén Tiborhoz simult, a kisértetek házába már karonfogva ment be vele s amikor a terrazon leültek sörözni, egész egyszerűen felkérte tangózni. A tangóból két fox, majd három tánc lett és Tibornak kezdett tetszeni a leány.

— Látja — mondta neki —, magában az a megnyugtató, hogy egyenrangú félnek tekint. Maga nem olyan, mint a többi leány, akik mindjárt férjfelöltet látnak az emberben...

...solyognak, amikor már nyeregben érzik magukat. Sajnos, ezt nem minden férfi veszi észre. Tibor is csak annyit látott, hogy Klári fogai gyöngysorként ragyognak és apró gödröcskék jelennek meg arcán, ha mosolyog. Ennyi volt az egész, de másnap kettővel több indíánert evett meg. A törzsvendégek ugyanis tíz fillérrel kevesebbet fizettek és Tibor törzs lett!

Két hónap múlva már ingyen kapta a migonokat.

Elvégre a tulajdonos veje csak nem fizethet!

Ezért hangoztatom én, hogy mindennek a tükör volt az oka. Mert ha nem török el, akkor talán még ma is együtt lakunk és Tibor sohasem kerül abba a cukrászdába. Legalább is ez az én véleményem. Azt hiszem, hogy a tapasztalt házasságok egyetértnek velem, fiatalemberekkel meg nem vitázom.

TELITALÁLAT

csak jó fegyverrel lehetséges!

A konyha birodalmában az „EXCELSIOR” zsír, utolérhetetlenül finom minősége, jó íze és 100%-os tiszta zsirtartalmának következtében, minden háziasszonynak a legjobb fegyvere, mely az ételek és sütemények teljes sikerét biztosítja.

Kérje az élelmiszer üzletekben az „EXCELSIOR” ételzsirt.

SÜTÉSHEZ ÉS FŐZÉSHEZ

A fegyverszüneti évforduló ünneplése

Londonban, Párizsban és Dublinban ünneprontó jelenetek voltak. — Az angol alsóházban a belügyminiszter jelentette, hogy egy örült volt a botrányokozó

Londonból jelentik: Angliában ez évben is ünnepélyesen emlékeztek meg a fegyverszünet évfordulójáról. Csütörtökön délelőtt 11 órakor egész Angliában megállt a forgalom és az angol nép kétperces csenddel áldozott a világháboruban elesett hősök emlékének. Az ünnepségeken megjelent az uralkodópár is. Az Ismeretlen Katona emlékművénél az ünnepséget kínos csend zavarta meg. Amikor ugyanis a hősi halottak emlékére a kétperces csend megkezdődött és György király is tisztelegve állt az emlékmű előtt, egy ember keresztülfurta magát a rendőrkordonon és kiáltozni kezdett:

— Képmutatás ez! Tudatosan készítitek elő az új háborút.

A kiáltozást a felállított hangszórók is közvetítették. Az ünneprontót a rendőrök csakhamar közrefogták és beszállították az őrszobába. Megállapításuk szerint, hogy az ember rég szabadult ki az elmegyógyintézetből.

Az alsóház délutáni ülésén Sir Samuel Hoare beszámolt a délelőti incidensről. Elmondta, hogy az ünneprontó már ez év júniusában is botrányt rendezett az alsóház karzatán. A délelőti ünnepségek során úgy jutott át a rendőrkordonon, hogy a kétperces csend beálltakor földrezuhant és mindenki azt hitte, hogy elájult. Akkor hirtelen felállt és kiáltozni kezdett. Kihallgatásakor hangoztatta, hogy nem akarta a királyt bántani, se más ellen nem volt ártó szándéka.

A Reuter szerint az elfogott elmebeteg

rendzavarónak az a rögeszméje, hogy ő bibliai Dávid király.

TÜNETES A HADSEREG ELLEN ÉS A HADSEREG MELLETT.

Párizsból jelentik: Nagy ünnepélyességgel ülték meg a fegyverszünet évfordulóját Párizsban is. Az Ismeretlen Katona sírjánál megjelent Lebrun köztársasági elnök és a kormány valamennyi tagja is. 11 órakor hatalmas ágyudörgés jelezte az egyperces csend kezdetét, majd újból ágyudörgés hangozott fel, jelezve a csend befejeztét. A katonai csapatok ezután díszmenetben haladtak el az elnök előtt.

Nem folyt le a fegyverszüneti évforduló Párizsban sem rendezés nélkül. A Champs Elyséesen, amikor a csapatok díszmenetben felvonultak, a közönség soraiból kiáltozások hangoztak: „Le a kétéves katonai szolgálattal!”

A közönség nagobbbrészének rokonszenv-tünete a hadsereg mellett. Ennek következtében verekedés támadt a szocialista párt és az „Action Française” hívei között.

AZ IR FŐVÁROSBAN ELÉGETTÉK AZ ANGOL LOBOGÓT.

Dublinből jelentik: Az ir fővárosban is megünnepelték a fegyverszünet évfordulóját. A kétperces néma csend alatt egy csapat fiatalember áttörte a rendőrsorfalat és a közönség szemeláttára elégette az angol lobogót. Délelőtt a dublini királyi kastély előtt akna robbant, mely letépte és megsemmisítette a kastély homlokzatán lévő királyi címert.

Az örökkévalóság hangja a párizsi világkiállításon

Hága, november hó. A Hollandiában megjelenő Der deutsche Weg című lap ezen a címen emlékezik meg a párizsi világkiállítás keretében felállított vatikáni pavillonról. A cikk annál érdekesebb, mert a magyar sajtó alig emlékezett meg róla, másrészt pedig, mivel őszinte és döbbenetes erejű kontrasztba állítja a kiállítás két domináló pavillonjával: az oroszral és a némettel. „Az mondják, — írja a lap —, hogy a párizsi világkiállítás felett teljesen a szovjet és a német nemzetiszocialista pavillon uralkodik. Annyi bizonyos, hogy aki este felé a Trocadero-n a tündérelég megvilágított kiállítás mezőnyébe lép, annak rögtön a két forradalmi nagyhatalom hatalmas épületei kell, hogy feltűnjenek. Rikító megvilágításban, sarlót és kalapácsot tartva a kezében, rohan neki a világnak egy óriási munkásnak és munkásasszonyának az alakja. Vele szemben áll a német pavillon, a maga masszív épületével és izmos figuráival, mint valami nyersanyag kiállítása a természetnek. De ha azután balra pillant az ember, ahol a gyengén megvilágított homályból egy karcsú torony ködlik elő, amelyen a Madonna alakja emelkedik fel, amint mindkét karjával a Kisdédet a magasba emeli, mintha odaajándékozni akarná azoknak, akik a kiállításon együtt vannak, úgy már maga előtt találja az ember a vatikáni pavillont. Az Anya és a Gyermek láttára ösztönszerűleg is megérzi az ember a szimbólum nagyságát, még ha egyelőre egy kisse árnyékba is van szorítva az a ember elhatározza, hogy napvilágnál közelebbről is meg fogja nézni.

Tagadhatatlan, hogy a látogatók legnagyobb része az orosz pavillon felé ösztönlí, amely a megszokott propagandacikkeket állítja ki. A benyomás nem valami nagy, sőt katasztrófális azokra, akik közelebbről is megnézik azt a nagy képet, amelyen Stalin békésen együtt ül azokkal az elvtársaival, akiket azóta agyonlővetett. Valamivel csekélyebb a német pavillon látogatottsága, amiről az objektív ember elégtétellel állapítja meg, hogy tulajdonképpen reklám egyáltalán nincs benne és szinte meg sem felel azoknak a harcias alakoknak, amelyek — mint az őrlő Roland — a bejáratnál állnak. De a vatikáni pavillon is igen látogatott s talán ez az egyedüli hely a kiállításon, amelyből valami fölényes belső erő sugárzik ki. A kiállítás központja az oltár és a kápolnahelyiség. Aki szerencsés lehet ebben a kápolnában misét hallgatni, az megérzi, hogy ez a központ ma sem vesztette el erejét. Mint a régi híres cégek, úgy a Vatikán sem szorult rá, hogy különleges szenzációkkal szolgáljon. Az örökkévalóság gondolata, mely ezt az egész építményt uralja, a vallásos titkok komolysága, ami ezekből a művészi megnyilatkozásokból beszél, csak azért válik szenzációssá, mert minden szenzációról lemond. Az a benyomás, hogy itt egész másvalamiről van szó, mint az összes más környező pavillonokban, mind erősebb és hatalmasabbá válik, ha az ember a további termeket végiglátogatja. De talán hosszasan mészlik el az ember azok előtt a képek és számok előtt, amelyek a keresztény karitászműködését fejezik ki. Az ember megérzi, hogy ebben a karításban egy magasabb világ szeretete szólal meg, amely mindent feláldoz embertársaiért s hogy nincs nagyobb emberi szeretet a földön, mint éppen ez az Isten által ihletett szeretet.

De kitűnő gondolat volt az is, hogy a kolostori élet gondolatának a vatikáni kiállítás olyan megragadó kifejezést adott. Látható egy kolostori refektórium szegénysége és az a még szűkebb étel, ami körülbelül a trappistáknál szokás. Az embernek alkalma van arra, hogy megérezze, mennyire szegény karmelita nővérek laknak. Ezeknek a kemény fekvőhelyeknek, egyszerű térdeplőknek, feszületeknek a ennek a felemelő egyszerűségnek a láttára nincs is semmi magyarázatra szükség. Minden látogató megérzi, hogy itt az örökkévalóság győzött az idő felett, hogy itt egy pogány életfilozófia részeg életigénylésének mondanak egy józan nemet. A pápai kiállítás előtérbe tolja azt a nagy elmentét, amely a szívok mélységeiben és minden történet mélyén ott van. Az ember megérzi, hogy ez a mámoros életigénylés, mely a Szajna két partján ezer látványosságban a föld minden szépségével és gazdagságával ragad, semmi se volna az áldozat és a lemondás tagadása nélkül. De ez a kategórikus nem, amit a vatikáni kiállítás világzó kiált, nem tolatkodik és nem szemforgató, nem öl,

hanem felemel abba a csodálatos magasságba, ahol az Isten szava zeng: „Keressétek először az Isten országát és minden más hozzáadatik nektek!”

Az Egyház mint az emberiség anyja és vezetője az embernek a bölcsőtől a sírig — ez az a gondolat, amit a pápai pavillon a párizsi világkiállításon szimbólizál és bemutat. Az ember először a keresztelő-kápolnába lép, ami jelzi, hogy kereszténység nélkül nincs üdvösség és belépés az Egyházba. A kápolna román stílusban van tartva. Innen lép be az ember a gyermekkor című terembe, ahol képek és grafikonok jelzik azt a kimondhatatlan sok jótéteményt, amellyel az Egyház a gyermekvilágot elhalmozza; az óvodától, kórháztól, anya- és csecsemővédelemtől a gyer-

meknyaraltatási akcióig mindent bemutatva. A következő terem a hitoktatásé, amelyhez maguk a francia gyermekek (14 éven alul) szolgáltatták a legérdekesebb rajzokat. Innen az első áldozók kápolnába lép az ember. Ez is ugyanannak a művésznek az alkotása, mint a keresztelő-kápolna. Következik a házaessági terem, melyet egy francia festőné dekorált a legsikerültebben. A következő terem az Anyaszentegyház karitatív intézményeit mutatják be, vagyis mindazt, amit a vakokért, süketekért, árvákért, aggokért tesz. Az emeleten kisebb cellák nyílnak, melyeknek mindegyike valamelyik nagy szerzetesrend működésének van szentelve. De legmegkapóbb része a pápai pavillonnak a templom, melyet Paul Tournon épített. Magas pillérek tartják a mennyezetet és széles lépcsők vezetnek fel a kórusokra, ahonnan a hívők a misét követhetik. A nyolcsarkú tér közepén van az oltár, Franciaország ajándéka, vörös márványból faragva. A 12 oldalkápolnában 12 nép egyházművészetét mutatják be. Művészeleg legkiválóbbak a kupola üvegablakai, amelyek Szent Genovévától Lisieuxi szent Terézig Franciaország legnagyobb huszonnegy szentjét ábrázolják.

Régi otthon — új falak közt, régi munka — új lelkesedéssel

Timișoara. Saját tud. Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök november 14-én avatja fel a második Kerületi Katolikus Ifjúsági Egyesület timișoarai otthonát, melyben — az öregek meg emlékezhettek rá — valamikor a „Tigris” vendéglő volt.

Ebben az otthonban már évtizedek óta céltudatos és eredményes katolikus munka folyik és nemrég nagyszabású javítási és átalakítási munkálatokkal szinte ujjaferemtődött. A vasárnap történt felavatás — az otthon újbóli ünnepélyes megnyitását jelenti. Az évtizedes katolikus munka színhelye így időről-időre külsőleg is ujjaszületik. Milyen szépen jut így kifejezésre az otthon falai között végbemenő munka lényege! Ugyanaz az örökigaz katolikus gondolat és szellem, ugyanaz az áldozatos keresztény lélek s munka és mégis mindig új és minden időt felkaroló és minden időt — tüelő!

Az otthon történetének ez az új állomása készült bennünket arra, hogy emlékeztünkbe idézzük az épület egész történetét és akkor rá kell eszmélnünk arra, hogy a „modern” katolikus munka sok ága nem mai keletű és hogy mindig akadtak lelkes, áldozatos emberek, uttorók.

A katolikus gondolatot átítatott lélek itt, Timișoaran a kellő időben megérezte az újfajta áramlatokban rejlő veszélyt. A megértő lelkek figyelme iparosíjaink felé fordult és a fenkőlt gondolatnak meg voltak a maga apostolai. Gondoljunk egy Oltványi kanonokra, aki a múlt század hetvenes éveiben ebben a még kis vidéki városban alapítványt tesz egy létesítendő katolikus legényegylet céljaira; s a nemeslelkű, ihletett szellemű Magyary preláusra, aki csodálatos érzékkel formába tudta önteni a még szunnyadó és szerveetlen kezdeményezéseket s próbálkozásokat. Ahogyan annakidején, mint lelkes fiatal pap, meg tudta szervezni a nép nagy tömege számára a régi tradíciókban gyökerező, de szerveetlen radnai zárandoklatokat, úgy megérezte a kis emberek más oldalon való felkarolásának szükségességét is. Magyary preláus — akinek igazán a fatiheresedése a buzgólkodására 1892-ben tartotta meg a Kolping-legényegylet a maga alakuló gyűlését a régi papnevelde ebédlőjében. Mingyárt az alakulásnál hatvan segéd lépett az egyesületbe és az iparos-mesterek is támogatták az egyesület munkáját. A kitűzött munka most már megindulhatott, de elsősorban saját helyiségre volt szükség. Megvolt az Oltványi-alap; ez tizenöt alapítotag ötszáz-ötszáz forintos adományával gyarapodott, de az áldozatkétség koronája a főpásztor adománya volt. Dessewffy Sándor csanádi püspök, aki tudományt, művészetet és minden nagy ügyet fejedelmii bőkezűséggel karolt fel, tízezer forinttal — ma kb. 1 milliónak felel meg — lehetővé tette a kezdeményezés megvalósulását.

Most már meg volt az anyagi lehetősége is, hogy megvásárolják a külvárosi „Tigris”-vendéglő épületét — s a munka megindult.

Főpásztor, teológiai tanár, lelkészek, mesterek, legények — mindenki öszezfogott. Csakhamar olyan élet virágzott fel, hogy csodálkozva hallgatjuk, amit az öregek erről beszélnek. — Wünsche Gyula jelenlegi recási főesperes, mint egyesületi igazgató teljes igyekezettel hozzájárult a munkához. A tagokkal karöltve, úgyszólván darabról-darabra szerezték össze a berendezési tárgyakat, mindig újabb s újabb leleményességgel. Maga Wünsche igazgató három ócska harmonikából harmoniumot készített, Németh József felszentelt püspök pedig billiárdot adományozott. Mangold Sándor szerkesztő, akkori gondnok, Delbe Fülöp szabómester, Ferry József és még egynehányan — ma már mind idős emberek — még most is csak meghatótsággal beszélnek azokról az időkről, amikor oly nagy volt a lelkesedés, oly kedves és szoros az ösztetetés és oly produktív az akarat.

Iparosaink és a másutt lakó iparosok is kedvesen emlékeznek meg az akkori Kolping legényegyletről, hiszen az udvarban ott állt a legényszálló, ahol az idegenből jött munkái-keresők meghitt otthonra találtak.

Rövid idő alatt a város egész társadalma tudomást szerzett az egyesületről, melynek sikerrel rendezett ünnepségein nagy számban jelent meg. De az ellentábor is érezte a katolikus ifjúság összefogásának jelentőségét. Es előfordult az is, hogy a szociáldemokraták valóságos ostromot intéztek ellenük és a rendőrségnek kellett közbelépnie. Es öntudatos volt ez az összefogás; ebből az otthonból indult ki a tüntetés annakidején a katolikus felfogással ellenkező, úgynevezett egyházpolitikai törvények miatt.

Magdics Ignác dr., a híres katekéta és pedagógus, a Ranolder-intézet egykori igazgatója egész évi beszedanyagot állított össze. Ezt tartalmazza a

KRISZTUS VILÁGOSSÁGA

című I. kötete, amely adventtől — pünkösdig terjedő időközre szól. Minden beszéd világos, logikus beszedes és gyakorlatias. Sok eucharisztikus anyag is dolgozott beléjük a szerző.

Ara kartonkötésben 200 lei és portó.

Megrendelhető: KÖNYVOSZTÁLYUNKNAL.

Ujabb nagy légitámadás a kínai főváros ellen

Százkilométeres japán arcvonal teljesen e szigetelte Sanghait. — A Nantaoba beszorult kínaiak közül kétezren eldobták fegyvereiket. — Csang-Kai-Sek e rendelte Nantao feladását

Nankingból jelentik: A fővárost csütörtökön ismét bombázta tizenöt japán bombavető repülőgép. A bombatámadás nagy riadalmat keltett, mert már három hét telt el a legutóbbi légitámadás óta és a lakosság azt hitte, hogy több támadás nem lesz. A bombavető repülőgépek célpontja a nankingi kormányzósági negyed volt. Két japán gépet a kínaiak lelőttek.

Sanghaiból jelentik: A japán csapatok csütörtökön a déli órákban nyugat felől bevonultak Nantaoba. A kínaiak ellenállása észrevehetőleg gyengült. Kétezzer kínai katona eldobta fegyverét és a francia engedményes negyed területére menekült.

A wuszungi kikötőbe újabb japán csapat-

szállító gőzösök érkeztek. Az észak felől előrenyomuló japán csapatok Szu-Kiang-Csennél érintkezésbe jutottak a Hangsai öböl felől partraszállott és délfelől előrenyomuló sereggel. Az összeköttetés Sanghai és Nanking között ezzel végleg megszakadt. A japáni arcvonal száz kilométer hosszú és a japán csapatok Sanghai körül már nyolcezer négyzetkilométer területet tartanak megszállva.

A csütörtök esti órákban érkezett jelentés szerint Csang-Kai-Sek elrendelte Nantao feladását. Sanghai főpolgármestere a francia nagykövethoz fordult és kérte, hogy működjék közre a Nantaot védő kínai hadosztály lefegyverzésénél.

A japánok a nemzetközi negyedből is ki akarják űzni az ott tartózkodó kínai csapatokat

Matsui japán tábornok a nemzetközi negyed megszállásával fenyegetőzik

Sanghaiból jelentik: A nemzetközi negyed katonai hatóságai és a Sanghait megszálló japán csapatok között súlyos konfliktus támadt. A japánok ugyanis meg akarják szállni a nemzetközi negyed egy részét. Matsui tábornok, a sanghaji japán csapatok főparancsnoka csütörtökön fogadta a külföldi sajtó képviselőit és előttük egészen nyíltan megfenyegette a nemzetközi negyed hatóságait, hogy bevonul a nemzetközi negyedbe, ha nem teljesítik kívánóságát.

— Én vagyok Sanghai ura — mondotta Matsui tábornok — és ha akarom, csapataim megszállják a nemzetközi negyed bármelyik részét. Nagyon csodálkozom, hogy a nemzetközi negyed hatóságai nem tudtak megegyezni velem. A dolgok alakulása a legszerencsésebb fordulatot veheti és lehet, hogy a japán csapatok megszállják a nemzetközi negyed egy részét. A sanghaji katonai hadműveletekre tekintettel

nem engedhetek álláspontomból és ragaszkodnom kell követeléseimhez. Tiszteletben akarom tartani a külföldi hatalmak érdekeit, de ha kell, erőszakkal fogok érvelni szerencsés hazám katonai érdekeinek.

A japánok azt követelik, hogy átvonulhassanak a nemzetközi telep ama részein, ahol szerintük kínai csapatok tartózkodnak.

AZ ANGOLOK FEGYVERREL IS ELLEN-ALLANAK?

Londonból jelentik: Hivatalos körökben kijelentik: a sanghai angol hatóságoknak megszerződött teljességük van, hogy fegyverrel is megakadályozzák, hogy a japánok megszállják az angol negyedet.

Prágából jelentik: Eden, Balha és Norman Davis megbeszélést folytattak Wellington-Coo kínai nagykövettel. A kínai nagykövet hír szerint kijelentette, hogy Kína adott esetben

elfogadja az értekezleten résztvevő hatalmak közvetítését a japán-kínai viszályban. A nagyhatalmak arra gondolnak, hogy még egy utolsó felhívást intéznek a japán kormányhoz, hogy járuljon hozzá a nyugati hatalmak közvetítéséhez.

Krofta csehszlovák külügyminiszter részletesen nyilatkozott a kisantant és Magyarország közötti közeledésről

Megelégedéssel állapította meg, hogy a helyzet javulásának kilátásai még jobban megerősödtek. — Kölcsonos megértés a magyar fegyverkezési egyenjogúság kérdésében

Prágából jelentik: Krofta külügyminiszter a prágai parlament két házának külügyi bizottsága előtt hosszabb beszámolót mondott és ennek során Magyarországra is rátért. Cáfolta azokat a híreket, amelyek a kisantant bomlásáról elterjedtek és emlékeztetett arra, hogy a kisantant három állama a magyar fegyverkezési egyenjogúság kérdésében Magyarországgal együttes tárgyalásokat folytatott.

— Ami Magyarországhoz való viszonyunkat illeti — folytatta Krofta — a jelek már legutóbbi nyilatkozatom idején is javulásra mutattak. Most pedig megelégedéssel állapíthatom meg, hogy a helyzet javulásának kilátásai még jobban megerősödtek. Visszatérőképpen az a magyar sajtó mérsékelt hangjából az azokból a meggyőződésekkel, amelyek magyar részről irányunkban kedvezőbb gondolkodásra vallanak, valamint a mi részünkről Magyarország irányában történő megnyilatkozásokból.

— A magyar fegyverkezési egyenjogúság kérdésében Magyarország és a kisantant közt legutóbb folytatott tárgyalások mutatják, hogy a magyar kormányt és a kisantant államokat kölcsönös megértés óhaja hatja át. A megbeszélések, melyeket Sinaiban Bárdossy bucsu- resti magyar követ, Genfben pedig Kánya magyar külügyminiszter folytatott velünk, arra mutattak, hogy a megegyezést mindkét részből örömmel látják és ennek érdekében mindkét fél hajlandó kölcsönös engedékenységre.

Kezdődnek az angol-olasz-német tárgyalások

Hivatalosan is megerősítik, hogy lord Halifax Berlinbe utazik

Rómából jelentik: Lord Perth angol nagykövet csütörtök este felkereste Ciano külügyminisztert. A közvélemény figyelmét most teljesen az angol-olasz tárgyalások várható megkezdése foglalja le. A londoni és római külügyi miniszteriumban lefolyt megbeszélések után már kettőzött figyelemmel tekintenek a tárgyalások elé, amelyeknek egyfelől London, másfelől Róma és Berlin között rövidesen meg kell kezdődniük.

Londoni illetékes körök megerősítik a hírt, hogy lord Halifax látogatást készül tenni Berlinben. Az utazásról azonban még nem történt végleges döntés.

Mindkét részből egyetértének azonban abban is, hogy

a megegyezés elfogadható megvalósításához nagyfokú türelemre, óvatosságra van szükség

s arra, hogy a fennálló nehézségek iránt mindkét oldalról megértést tanúsítsanak. Helytelen lenne feltételezni, hogy a szóban forgó megegyezés egycsapásra kiküszöbölne mindazokat az akadályokat, amelyek eddig a megegyezés útjában állottak. A megegyezés azonban kétségtelenül hozzájárulhat a kölcsönös kapcsolatokat eddig megzavaró különböző árnyékok eloszlatásához és egy jobb jövő együttműködésének megkönnyítéséhez.

— Száll magyar belügyminiszter legutóbbi nyilatkozata, mely szerint a magyarországi kisebbségi politika alaptétele az, hogy „a Magyarországon élő kisebbségekkel szemben legalább olyan jóakarattal járnak el, mint amilyet a magyar kormány a magyar kisebbségek számára akar elérni” — szintén olyan nyilatkozat, mely előmozdíthatja a megnyugvást. Ugyanezt mondhatom Kánya Kálmán legutóbbi beszédéről is.

— Gazdasági köreink képviselői — folytatta Krofta — rendszeres és jóindulatú érintkezésben vannak a magyar kiküldöttekkel. Mindez azt a reményt kelti, hogy fokozatosan megteremthetők lesznek a kölcsönösség alaptétele és jobb megismerés alapján a szomszéd együttműködés feltételei.

Bangha Béla S. J.

VELÜNK az UR

A hírneves szónok szentbeszédsorozatának III. köt. Tartalma: Eucharisztikus beszédek evangéliumi szakaszok, alkalmi beszédek. Ara füzve 100 lel.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Hajtsza a rekordok után

Budapest, november hó.

Nem múlik el egyetlen nap, hogy a rádió etherhullámain, távirón vagy a napilapok hasábjain keresztül tudomásunkra ne jutna egy-egy megdönthetetlennek vélt rekord híre. C. W. Perry 46 óra alatt Fokföldről Konstantinápolyba repült... Nuvolari a sanfranciscói betonpályán 387 kilométeres átlagsebességet ért el autójával, megdöntötték a magasságrepülés világrekordját, átúszták a Gibraltár szorosát — és így tovább.

Verne Gyula és H. G. Wells fantáziáját is megszájonítanék az elképesztő eredmények, amelyek sorra azt bizonyítják, hogy a huszadik század embere a természetes akadályok legyűrésében többé nem ismer határt. A technika bámulatos fejlődési folyamata s azok a segéd-eszközök, amelyek már eddig is nagy mértékben formálták át a világ képét, szédületes iramban viszik az emberiséget egy meg nem határozott cél felé, úgyhogy önkéntelenül is felvetődik a kérdés: Mi lesz a világból, ha ezek az egyre fokozódó erőfeszítések, amelyek a köz tudatban rekord elnevezés alatt ismeretesek — a gyakorlatban is helyet kapnak?

Milyen lesz a világ képe, ha fejünk felett ezerkilométeres sebességgel suhannak a légiszörnyek, ha ötszáz kilométeres sebességgel rohannak országutainkon az autók és ha — a pesti villamost nem dőcögésre, hanem rohanásra kényszeríti a fejlődés folyamata?

Mikor és hol lesz a megállás? Véges vagy végtelen-e a rekordok utáni örült hajtsza? Van-e egyáltalán ember, aki merné kimondani, hogy: Nincs tovább!

A kérdésekre csak úgy tudunk elfogadható módon felelni, ha rövid visszapillantást vetünk a múltba.

Az emberi akarat legyőzte az Időt és a Tért. Megtanított arra, hogy nincs lehetetlenség. Az örök vágy: hajtsza a hír és dicsőség

után, ezernyi áldozat árán termelte ki a fantasztikus rekordokat és viszi előre ezután is a haladás zászlaját. A jelszó: Tovább! Még tovább! Csak egy kis erőfeszítés! Még! Még!... Folyik a rettenő hajtsza s szinte észre se vesszük, hogy már önmagunkat is megelőztük!

Webb kapitány minden előzetes bejelentés nélkül vízbeszállt Douvrenél és 21 óra 45 perc alatt átúsztta a La Manche csatornát, a páratlan eseményt úgy könyvelték el az úszósport történetében, mint az emberi akarat és úszóteljesítmény végső határát. Azt mondták: Nincs tovább! Ötven évvel később, 1923-ban, amikor az amerikai magyar Tóth Károly ugyanezen a helyen 16 óra 54 perc alatt úszott át angol földről francia földre, H. G. Wells, a világhírű író is gratulált a kiváló teljesítményhez. Táviratából idézzük az alábbi mondatot: „Ezek után nincs olyan vakmerő téma, amit valóságként meg ne írhatnánk!”

Értékes elismerés, de mint minden, ez is múlandó. Három év múlva, 1926-ban Ederle Gertrud kisasszony 14 óra 34 perc alatt úszta át a csatornát és nő léteire új rekordot állított fel a távúszás terén. Felesleges mondanom, ma már a 12 óra 39-es percnél tartanak a csatorna átúszásával, tehát ugyanott, ahol százötven évvel ezelőtt az evezősök.

Az emberi sportteljesítmény határaitól és fokozatos fejlődéséről köteteket lehetne írni, de éppen úgy könyvtárakat lehetne megtölteni a technikai eszközökkel elért rekordok ezernyi változatával is. Ki ne emlékeznék még Blériot repülésére? Óránként 64 kilométer! A legutóbb Budaörsön bemutatott olasz vadászgépek maximális sebessége óránként 600 kilométer! Alig harminc esztendő alatt a rekordhajtsza kitermelte azt a fantasztikus teljesítményt, amelyet ma gyakorlatilag is hasznosítani lehet.

De hol van a végső határ?

Hol van az a bizonyos végső határ az

úszásban, a repülésben, a sport többi ágában, a magasépítésben, a tengerfenék kutatásában és a sztratoszférarepülésben, amelyet nem lehet tovább fokozni?

Ha figyelemmel kísérjük a jelent és ha logikusan következtetünk a múltból, azt kell mondanunk: Semmi!

A fejlődésben, a természet örök törvénye szerint nincs megállás. S ha ez a meghatározás nem axióma, akkor könnyen elképzelhetjük laikus ésszel is, hogy milyen lesz a világ képe, — mondjuk — száz esztendő múlva! Nem kell egyebet tennünk, mint a mostani rekorderedményeket megszorozni kettővel vagy négygyel és átülni a gyakorlatba.

Minthogy a Tér meghódítása magát az Időt jelenti, könnyen elképzelhetjük azt az örült rohanást, ami földön, vízen, levegőben, föld alatt és víz alatt elkövetkezik. Gondoljuk el, hogyha majd Braziliából vagy Ausztráliából három nap alatt szállíthatják Budapestre a kávé, a nyers- vagy készárut, mit jelent ez költségmegtakarításban, kényelemben, biztonságban? Képzeld el, ha azok a közlekedési eszközök, amelyek ma még csak rekordszámba menő teljesítménnyel ejtik bámulatba az emberiséget, mind azt a célt fogják szolgálni, hogy az ember boldogabb legyen, — nem lesz-e más a világ képe, mint most?

Tízezer lóerős légiszörnyek óránként ezer kilométeres sebességgel cikáznak a fejünk felett és villámvonatok röptik az utasokat pár óra alatt Budapestről Párizsba vagy Moszkvába. Az utcákról eltűnnek a zörgő és dőcögő társzerek, eltűnnek a rikító villamosok, hogy helyet adjanak a csendnek, virágnak és nappénynek, mert a földalatti és földfeletti gömbvasutak odaszállítanak mindenkit és mindent, ahová tetszik.

A munkaidő leszál napi négy órára, mert a Tér és Idő leigázása egyúttal a gazdasági helyzet megerősödését és javulását is jelenti. Az eddig terméketlen földterületek termékenyvé változnak, mert a távolság nem jelent többé akadályt.

A rohanás és száguldás rettenetes kószában pedig ott áll majd az ember, megérdemelt időnyereségével, hogy a pihenés és szórakozás örömein felépítse egy boldogabb kor elkövetkeztét, amelyben már nem lesz egyéb gondja, mint az, ami volt a huszadik század emberé, hogy miként lehetne a különféle rekordokat még különbekkel megjavítani!...

Mert bizonyos, hogy a rekordok utáni örök hajtsza addig nem ér véget, amíg két ember lesz ezen a rozoga és mégis szép Földgolyón!

Tagadhatatlan igátság: AZ AURORA SORSJEGYÁRUDA a leghszerencsésebb

Minden sorsjátéknál ez az áruda a játékosok hatalmas tömegét tette szerencsésé. **TEGYEN ÖN IS EGY PROBAT** és meg fog győződni.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET

AURORA

SORSJEGYÁRUDANAL. A 15. sorsjáték I. osztályának a huzása NOVEMBER 15.-én

Helyi cím:

**UNION S. A. Oradea,
Bulevardul Regele Ferdinand 1.**

Gabonapiac

A búzában gyenge lanyhulás következett be. Az árak azonban kisebb ingadozástól eltekintve, tartják magukat. Magyarazata az, hogy az exportőröknek nem folyósítják pontosan a kivitel díjakát s ezért az üzlet lebonyolítások kisebb hasznátsáckat szenvedtek. A kukorica tilalmi rendelkezést még mindig nem vonta vissza a kormány. Az időjárás viszont nem kedvezett és a szárítás meglehetősen lehezen megy. A zab egyre emelkedő irányzatot képvisel és Clujon már 485 lejfel jegyzik. A lóhere és lucerna piacon nincs jelentősebb változás és a gazdák készleteik nagy részén már tul is adtak. — Búza: Clujon 545, Bucurestiben 560, Brailában 520—540, Constantában 530, Galacon 545, Timisoaran 520, Oradean 530 lei. — Rozs: Clujon 500, Galacon 490, Constantában 490 lei. — Kukorica: Clujon tavalyi 350, idej száritott 330, Bucurestiben tavalyi 330, idej 250, Brailában 250, Constantában 250, Galacon tavalyi 330, idej 250, Timisoaran 250, tavalyi 320, Oradean tavalyi 320, idej 270 lei. — Árpa: Clujon 410, Bucurestiben 415, Brailában 380, Constantában 380, Galacon 375, Timisoaran 470 (tavaszi), őszi 380, Oradean 495 lei. — Zab: Clujon 485, Bucurestiben 520, Brailában 520, Constantában 490, Galacon 510, Timisoaran 475, Oradean 405 lei. — Lóhere: Clujon 23, Oradean 24, Timisoaran 25 lei. — Lucerna: Clujon 38, Oradean 39, Timisoaran 40 lei. — Fehérbab: Clujon 685, Constantában 700, Galacon 790, Timisoaran 680 lei.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II, 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 600, félévre 400

nyegyedévre 210, egy hónapra 70 le.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.

Egyes számok ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 30 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felolvasószervező: **PERÉDI GYÖRGY**

Csaj szerkesztő: **Dr Sulyok István**

Csaj, Piata, Unirii 13.

Reklámokat nem ösztönzünk meg és nem adunk vissza.

Cookie választás: [válassz](#) [vissza](#) [vissza](#)

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Előnk szél, sok helyen, főleg nyugaton csapadék, a hőmérséklet valószínűleg keleten is csökken.

KÁPOLNÁK ÉS KERESZTEK AZ OROSZ-LENGYEL HATÁRON. Varsóból írják: Lengyelországban széleskörű mozgalom indult meg azért, hogy az orosz-lengyel határon végig keresztet és kápolnákat állítsanak fel a katonaság és a háttérmentes lakosság közreműködésével. A kápolnák tornyában éjszakra világosságot gyújtanának, amely az orosz földön is messze látható lenne. A lengyel nép ilyen módon akarja orosz testvéreinek hitét megerősíteni.

Uj esperes a kézdí-orbai kerületben. Tg.-Săcuesc. Saját tud. A kézdí-orbai kerület római katolikus papsága és a hívek körében is, osztatlan örömet keltett Bögözy József catalinai plébános, kerületi tanfelügyelő esperesi kinevezése. A főpásztor által a kerületi főesperesi hivatalhoz leküldött kinevezési okmányt dr. Péterffy Lőrinc főesperes adta át Bögözy Józsefnek. Az új esperes már évek óta végzi a kerületi tanfelügyelői munkát és működésével mindenki meg van elégedve. Kiváló szónok és a kerület legszebb hangja papja, aki nem csak egyházi, hanem világi téren is rendkívül értékes munkát végez.

UJABB EXPEDICIO INDULT LEVANEVSZKY ÉS TÁRSAI FELKUTATÁSÁRA. Londonból jelentik: Sir Hubert Wilkins, ismert északsarki kutató Winnipegből repülőgépen újabb északsarki utra indult, hogy felkutassa Levanevszky orosz repülőt és társait, akik augusztus óta nem adtak életjelt magukról.

FRANCIA IRÓNÁK ITELTEK ODA AZ IRODALMI NOBEL-DIJAT. Stockholmból jelentik: A stockholmi Tudományos Akadémia az ezévi irodalmi Nobel-díjat Roger Martin du Gard francia írónak ítélte oda. A fizikai Nobel-díjat megosztották a newyorki Dawidson és a londoni Thomson között. A kémiai Nobel-díjat szintén megosztották a zürichi Karier és a burminghami Haworth között.

* A kitűző D. Földes-féle Margit krém legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

A vakmerő lótolvajok Târgu-Muresre hajtották a Magyarországról ellopott lovakat. Satu-Mare. Saját tud. A dobai csendőrség járőre tegnap éjjel a határszéli erdőből lönyerítést hallott. A sötétség leple alatt előnyomultak s négy ló mellett három férfit láttak pihenni. Igazolásra szólították fel őket s mivel a lovak marhaleveleit nem tudták felmutatni, az őrsre kísérték őket. Itt kiderült, hogy három nemzetközi lókötőt sikerült leleplezniük. Az éjjeli kirándulók: Daróczy Lajos, Farkas Sándor és Sarkai György elhívték lovaikat Satu-Mare központjában. Car községbe mentek, ahonnan az éj leple alatt átszöktek Magyarországra. Csengerujfalu községbe. Ott az egyik istállóból három gyönyörű hátsólova lovakat, amit Târgu-Muresen 20.500 leiert értékesítettek. A jól jövedelmező kalandot megismételték. Most már négy lova hoztak magukkal, kettőt Botos Gábor, kettőt pedig özv. Fapp Lajosné istállójából. Eppen utban voltak a Székelyföld felé, amikor a csendőrség rajtuk ütött. A lovakat visszaadták tulajdonosaiknak, míg a lókötőket behozták a satumarei ügyészség fogházába.

Zürichi zárlat. Párizs 14.69 fél, London 21.60 fél, Newyork 433 háromnyolcad, Brüsszel 73.52, Milánó 22.75, Amszterdam 239.60, Berlin 174.50, Bécs — schilling 79.50, Prága 15.23, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucaresti 325.

LEZUHANT EGY UTASSZALLÍTÓ REPÜLŐGÉP — NÉGY EMBER MEGHALT. Varsóból jelentik: Csütörtök délután a Varsó közelében levő Piasenco község mellett kényszerleszállásra való készülődés közben lezuhant a Krakkó-Varsó között közlekedő utasszállító repülőgép, négy ember meghalt, hat megsebesült.

BEDÖLT EGY ÉPÜLŐFELBEN LÉVŐ REPÜLŐGÉPCSARNOK — ÖT HALOTT. Rómából jelentik: A foligno repülőterén egy épülőfélben lévő repülőgépesarnok bedőlt. Öt munkás meghalt, tizenegy megsebesült. A szerencsétlenség okát még nem tudják.

Oberammergaui passiójátékok. Oberammergauiból jelentik: A világsajtó nem egészen szándékosan nélkül hirt adott arról, hogy az oberammergaui passiójátékok 1940-ben nem lesznek megtarthatók, mert a Németországban jelenleg uralkodó vallási mozgalmak miatt egyesek megtiltják az előadásokat. Oberammergau polgármestere a legerélyesebben visszautasítja az alaptalan híreszteléseket s kijelenti, hogy az előkészületek és szereptanulások már folynak. Semmi ok sincs a tízevenként megismétlődő előadások meg nem tartására.

TARTOZÁS FEJÉBEN LE AKARJÁK BONTANI A SATUMAREI VÁROSHÁZA TÜZFALÁT. Satumare. Saját tud. A maga nemében páratlan jogi vitára figyel a satumarei polgárság. A város egyik ügyfele le akarja bontani a városháza tűzfalát — tartozás fejében. Az eset előzménye a sugárút megnyitásához vezet vissza. Az új utca a városháza mellett torkollik a főterre. Ezen a helyen nemrégben egy kétemeletes ház állott, amit a város megveit és lebontatott. A lebontást Berecz Mihály közművesmester végezte, aki a munkadíj fejében magának tartotta meg az épület anyagát. Berecz közben megállapította, hogy a Boros-féle házat az ő tűzfalára építették. A város — hogy a sugárútba eső Boros-féle ház tulajdonosát az ingatlan eladására bírja, — engedélyt adott a tűzfal lebontására s a vállalkozó ezt részben végre is hajtotta, míg a fal többi részét száz-ezer leiert eladta a háztulajdonosnak. Később kiderült az is, hogy a lebontásra ítélt ház másik tűzfalát beépítették a városházába s Berecz erre is bejelentette igényét. A városi időközi bizottság hajlandó volt kártalanítani, később azonban megtagadták az ígért összeg folyósítását azzal, hogy egy háznak két tűzfala nincsen. A vita most a tűzfal tulajdonjoga felett folyik. Berecz azzal érvel, hogy a város már elismerte, hogy a tűzfal az ő tulajdona. Kijelentette, ha a város nem fizeti ki a vételárát, lebontja a városháza falát.

Éjszakai áramszünet. Oradea. Saját tud. Tegnap éjszaka félegykor hirtelen sötétség borult a város egyes utcáira. Az éjszakai rövid áramszünettel kapcsolatosan ma reggel a következő információkat adta a villamosmű igazgatósága: A gépházban történt javítási munkálatok idézték elő, saját hibánkon kívül a néhány perces áramszünetet. A gépeket mindaddig, amíg a hibát ki nem javítottuk, ki kellett kapcsolni. A javítási munkálatok elvégzése után újból bekapcsolták az áramszolgáltatást és az zavartalanul működött tovább.

Minden vasárnapnak lelke van!

Ez a lélek ott tükröződik az egyes vasárnapok liturgiájában, evangéliumi szakaszában. Ennek vonásait ragadta ki

Dr Gálos László:

Vasárnapok — ünnepnapok

c. munkájában. Minden vasárnap gondolatköreből egy teljes kerekded értekezést ad ki, amely lelkiolvasmányok elsőrangúan alkalmas, de elmélkedési, valamint beszédanyagul is bőveges forrásul szolgál. Aki pedig az Egyház vasárnapi lélekmelegítését az egész hétre szeretné kiterjeszteni, minden vasárnapnak anyagát részekre bonthatja és így minden napra egy-egy rövid lelkitérítést kaphat e könyvből. A munka így egész esztendőre elegendő.

Ára füzve 240 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

Merev nyak

Gon'oskodjon azonnal
eről az orvósságról!

Hogy azonnal megszabaduljon a merev nyaktól — kenje Sloan's-szal. Ne dörzsölje be! E csodás készítmény gyógyító hatása Ön helyett dolgozik. Táplálja a fájo szöveteket friss és tiszta vérrrel, ami eltünteti a daganatot, megszünteti a fájdalmat. Minden gyógyszerárban és drógeriában kapható. Nagy üveg 60, kis üveg 35 lei.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

SULYOS TIFUSZJÁRVÁNY EGY BANATI KÖZSÉGBEN. Timisoara. Saját tud. Steierdorf községben sulyos tifuszjárvány lépett fel. A vármegyei főorvosi hivatalban eddig huszonhat megbetegedést jelentettek be, de magánorvosok szerint ez a szám már hatvanra emelkedett. Volt már egy haláleset is. A hegyi község vízellátása az ugynevezett Buhui-tó révén történik s a veszélyes járvány onnan eredhet, hogy a tó vize hibás vagy elégtelen szűrés folytán megfertőződött. Carasmegeye illetékes hatóságai megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a járvány továbbterjedését megakadályozzák. Elsősorban a vízellátás ügyét rendezik, azonkívül védőoltásokat rendeltek el.

SULYOS BONYODALMAK A BORSZÁLLÍTÁS KÖRÜL. Bucarestből jelentik: A szövetkezelési minisztériumhoz több panasz érkezett be, melyek szerint a vasut nem bocsátja rendelkezésükre a rendelőknek a borszállításhoz szükséges kocsikat. Odobesti, Focsani és Palesti állomásokon 400 vagon bor várja az elszállítását. A minisztérium most utasította a vasutat, hogy a jövőben a borszállítások iránt nagyobb figyelmet tanúsítsanak és azonnal adják meg a szükséges kocsikat.

Hatos ikreket hozott világra egy indiai katonatiszt felesége. Bombayból jelentik: Szenzácios hírt jelent egy angol lap az indiai Bombayból. Egy gyarmati katonatiszt felesége néhány nappal ezelőtt egészséges hatos ikreknek adott életet. Az újszülöttek súlya egyenként mindössze 1400—1500 gramm, alig egyharmada a rendes súlynak, az orvosok azonban remélik, hogy sikerül a gyermekeket életben tartani. A lap állítása szerint az indiai alkirály vállalta az ikrekről való gondoskodást. A nagyjelentőségű hírt, amely alaposan leírja a kanadai ötös Dionne ikrek hírnevét, hivatalosan még nem erősítették meg. A statisztikusok megállapítják, hogy legutoljára 1890. évben a svájci Lausanneban születtek hatos ikrek, de a gyermekeket nem sikerült életben tartani.

Papírgyár Târgu-Săcuescen. Saját tud. A világháború előtti időben Târgu-Săcuesc szesz és sörgyárjainak révén, tekintélyes helyre lépdőtt fel magát az ardeali városok között. A háború után azonban egymásután szüntek meg ezek a sok embernek kenyeretadó üzemek, a tiz szeszgyár közül már csak három van üzemben s a sörgyárak kéményeire a golyák raktak fészket. A sok kiválóan alkalmas, de most elhagyott gyárépület, valamint a jó adottság felkeltették a vállalkozókedvű idegenek figyelmét és a volt Welnreiter-féle sörgyárat egy papírerdekeltség hosszabb időre bérbe vette. A gyár felszerelési munkálatai több, mint egy éven át folytak, míg most üzemképes lett és megkezdte a munkát. Az új gyár főképpen keménypapír (papondekl) gyártására rendezkedett be és közel 200 embernek biztosít kenyeret. Egy bucaresti érdekeltség a volt Nagy Ferenc-féle műmalmában keménypapírgyár felszerelését kezdte meg.

* Vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál reggelként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kiadós, híg ürülést és kielégítő emésztést eredményez, aminek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

MEGRÁGULT A CUKOR. Bucuresti. Saját tud. A kormány gazdasági bizottsága megengedte a termelőknek a cukorrépa árának a már régebben tervezett felemelését. Ennek következtében a cukor ára országosan 2 leivel drágult kilónként.

Katolikus autóvezetők fogadalma. Londonból írják: Az angol sajtó követendő példaként ír a katolikus autóvezetők fogadalmáról. A kenti hercegség Edenbridge városának Szent Lőrinc templomában az istentisztelet alatt ünnepléses esküt tettek a katolikus gépkocsivezetők. Az eskü így hangzott: Isten, felebarátom és önmagam iránt tartozó szeretetből esküszöm, hogy kocsimat elővigyázatosan vezetem és meg nem engedem gyorsaságra hajtással senki életét nem veszélyeztetem. Szent Kristóf, kényérőgi érettségünk.

Drá a Juliám!

Képzeld, már nem kell naponta órákhosszat a tükör előtt a drága sminkkel bajlódni, hogy eltakarjam arcbőröm hibáit. Kaptam valamit, mely lehetővé teszi, hogy arcom teljes szépségében egyéniségemnek teljes érvényesülésével kivilágosodjon. Rövid ideig kell csak, hogy használjad a Dr. Földes-féle Margit crémet, hogy bőred teljesen átalakuljon. Használd te is és rövidesen igazat adsz nekem. Csókol Margit.

Hírkedt alakjai az alvilágnak a devai közgazdasági bank betörőitől. Deva. Saját tud. Ismeretes, hogy a devai Közgazdasági Bank ellen vasárnap Gusat Andrei és Cădaie Octavian betörést kíséreltek meg. Előre elkészített tervükben az utolsó percben megakadályozták őket, de a betörőknek sikerült egérszót nyerniük, jegy nélkül eljutottak a bucaresti gyorsvonattal Piski állomásra, ahol leszálltak jegyet váltani. Ott azonban a csendőröknek feltűnt a két férfi és figyelni kezdtek, majd vallatásra fogták őket és vasraverve vitték tovább Bucurestibe. Mint utóbb kiderült, a betörők már több ízben követtek el kisebb-nagyobb betöréseket. A rendőrségben még folyik a kihallgatásuk.

BOMBAMERÉNYLETEK AZ — ARABOK ELJÉN Jeruzsálemből jelentik: Csütörtökön ma délután egyidőben két bombamerénylet is történt Jeruzsálemben. Az egyik merényletet egy autóbusz ellen követték el, amelyben arabok ültek; a másik merényletet a főposta közelében egy arab üzlet ellen történt. A tettesek elmenekültek. A két merényletnek egy halottja és hat sebesültje van. — A két bombamerénylet miatt a katonai hatóságok még jobban megszigorították a rendkívül intézkedéseket és adósisakkal felszerelt járőröket küldtek a város különböző részeibe. Egész Jeruzsálemben elrendelték a zárórát délután 5 óráig: kezdve.

A SZÁRAZFÖLDI REPÜLŐGÉP SEBESSÉGI VILÁGREKORDJA. Berlinből jelentik: Wurster dr. a bajor repülőgépgyár pilótája, a Nemzetközi Léghajózási Szövetség bizottsága előtt Messerschmidt típusú repülőgéppel megjavította a szárazföldi repülőgép sebességi világrekordját. A pilóta 610,21 kilométeres óránkénti sebességet ért el. Az eddigi világrekordot az amerikai Hughes tartotta 567 kilométeres óránkénti sebességgel. Az abszolút világrekordot Angelo olasz pilóta tartja, aki hidropilánnyal 708 kilométeres óránkénti sebességet ért el.

VONATÖSSZEÜTKÖZÉS KÉT HALOTTAL. Bucurestiből jelentik: Cămpina állomás mellett egy 19 vagonból álló tehervonat összeütközött egy tolató mozdonyal. Több kocsi felborult, egy fékező meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült.

Argentína bajnoksapata a fővárosban. Bucurestiből jelentik: Az FC Rosario, Argentína bajnoksapata Bucurestiben játszik 1938 nyarán. A délamerikai csapat nyolc játékos tagja az argentin válogatottnak.

NSE—Dragos Voda 204:168. Oradea. Saját tud. Csütörtök este a Katolikus Kör pályán játszották le a barátságos találkót, amelyet a tartalékos NSE tekecsapata nagy fölénnyel nyert meg 204:168 arányban. A győztes csapat legjobbjá Hoescopf volt.

Nem lehet megtagadni az adókedvezményt, ha valaki nem fizeti az egészségügyi illetéket

Kiskereskedők csak egy százalékotkását fizetnek. — Kereskedők tárgyalásai a pénzügygel

Timisoara. Saját tud. Azok az adófizetők, akik bizonyos törvényes határidőn belül megfizetik az esedékes adórészeiket, tudvalevően ötszázalékos adókedvezményben részesülnek. Egy idő óta azonban a helybeli adóhivatalokban csak akkor voltak hajlandók az ötszázalékos leírni, ha az illető adófizető — ha iparosról vagy kereskedőről volt szó — az egészségügyi ellenőrzési illetéket is teljes összegében megfizette. Az iparos vagy kereskedő kényszerhelyzetbe került tehát, amely annál súlyosabbá vált, mivel az egészségügyi illetéket sok esetben sérelmesen állapították meg. Kiskereskedők ugyanis — amiként azt a fellebbezési bizottság már ki is mondotta — az üzletbérletük után számított egyszázalékos kötelesek fizetni három százalék helyett. Ezenfelül téves volt a taxának két évre, vagyis 1936 április 1-éig visszamenőlegesen történt kivétele is, mivel a most folyó fellebbezési tárgyalásokon azt is kimondták, hogy a taxa érvénye csak 1936 szeptember 1-éig visszamenőlegesen áll fenn s így a kivételekkel szemben öt hónappal kevesebb időre kell azt fizetni. Hogy a sérelmes kivételek mit jelentenek, mutatja egy belvárosi

csemegekereskedő példája: 6000 leire szólt a kivétel s a fellebbezés folytán — miután a háromszázalékos taxát egy százalékra szállították le és öt hónappal kevesebb időre kell fizetni — 1330 leire szállt alá az illeték. A Kereskedők Egyesülete részéről megjelentek most Stachler Ádám alelnök és Endre Károly titkár a pénzügyigazgatóságon, emlékiratot terjesztettek be és arra utaltak, hogy az egészségügyi illeték — csak illeték, amelynek beszedésére a pénzügyigazgatóság vállalkozott — de nem adó. Az illeték megfizetése, vagy nem fizetése nem befolyásolhatja a törvényben biztosított adókedvezményt, ha az előírt egyenes adót, pótdókat s az utadó esedékes részeit idejében kiegyenlítették. A pénzügyigazgatóságon megvizsgálták az ügyet s a Kereskedők Egyesülete által képviselt felfogást indokoltnak találták. A küldöttkére pedig a legközelebbi, november 15-iki adófizetési határra — el is rendelték a városban és a megyében lévő állami adóhivataloknak, hogy az idején történt adófizetés esetén meg kell adni az adókedvezményt minden esetben — figyelmen kívül hagyva, hogy vajjon az illető megfizette-e az egészségügyi illetéket, vagy sem.

SZÍNHÁZ

Solness építőmester

— A Thalja színtársulat előadása Oradeán —

Ibsen füledt, nehézelegőjű drámái a realitások és szimbolumok döbbenetes erejű játéka, amelyekben vezéres sorsok, beteg lelkek és tragédiáink magukban hordozó figurák sodródnak, vagy bukásosnak, tulontul egyéni tragédiáikkal, vezetik fel — valljuk be őszintén — már idegenek és távolállanak a mi világunktól. Lelki adottságaink, idegállapotunk, az az örökös feszültség, amelyben napjainkat éljük, különben is túlságosan igénybevesz bennünket ahhoz, hogy ezekbe a súlyos és komor, de fölünk rendszerint idegen és egyéni tragédiákba belemerülhessünk. S noha örök emberi problémák érvénylenek és morállanak az Ibseni drámák mélyén, érezzük kell, hogy ebben a pillanatban másfajta drámák és tragédiák zajlásában élünk és amikor észrevétlenül elsiklunk egyéni tragédiák fölött, tekintetünk egyre inkább a „közös” sorsra, a „közös” végzetre révül. Ibsen örökéletű drámái azonban minden bizonnyal túl állnak ezeken a problémákon is, amelyek manapság annyira lekötik érdeklődésünket és csak ritka és kivételes pillanatokban engednek meg, hogy mindennapi életünk izgalmairól megfeledkezve, belemerüljünk egy idegen és különös világ idegen és különös embereinek idegtörő izgalmaiba, terhelt, vagy eleve elrendelt életének kétségbeesett halálsikolyába.

...Solness építőmester vergődését, a féltő meggyőző botorkálót, önmarcangoló vívódását láttuk és hallottuk tegnap este... Elismerés illeti a színtársulatot, hogy ilyen nehéz és hálátlan feladatokra vállalkozik, amikor előrelátható, hogy az effajta irratalmi kostonak, alig akart manapság közönsége. Tegnap este is kevésszámú, de lelkes közönség tapsolta végig az Ibsen-dramát, s akik ott voltak és át tudták adni magukat a tragédia és színpadi játék sodrának, azoknak ritka művészi élményben volt részük. Mret elismerés illeti a színészeket is, akik nagy ambícióval és legjobb tudásukkal igyekeztek megoldani súlyos színészi feladataikat. Hiszen alig van drámáiról, aki a szimbolumok és realitások játékaiban különös egybeszővéssel súlyos erőpróbára tenné a színészt, mint Ibsen.

Mészáros Béla egyéni alakításában sokszor szuggesztív és lenyűgöző volt; természetesen gyöngébb pillanatok is előfordultak játékaiban és beszédjének furcsa önkényes módorossága sokszor lerontotta a játék hatását és zavarólag hatott. Erényi Böske törtetlen alakítást nyújtott

és nem eszközökkel oldotta meg Solness építőmester feleségének keserű és fájalmas vergődését, olyan volt, mint egy nehéz fekete selyem ruhátig Fényes Aliz s megtalálta önmagát: valóban, napfényt, virágos tavasz-illatot hozott; fanyar féligérett gyümölcsök szagát lehetne és voltak lélegzetelállítóan szép pillanatai, amikor félelmetes erővel sodorta Solness építőmestert tragédiája felé. Minden tekintetben méltó volt szerepéhez. Kellemes meglepetése s alkalommal a játéknak Paál Magda is, akiben ugyálszik komoly drámai alakító készség rejlik. Tóth Elek kiegyensúlyozott művészetével, Lantos Béla és Szabados Árpád biztos játékaival járult hozzá az előadás sikeréhez. (—)

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— **Egy pohár víz.** A színház prózai együttese valósággal csúcsteljesítményt adja művészetének, ebben a szellemes francia vígjátékban, amely ma is oly üden, frissen hat, mint akarmelyik nagy sikerű divatos újdonság. A művészi teljesítményével parosul a ragyogó kiállítás és rendezés. Az Egy pohár víz ma, szombat este 9 órákor és vasárnap délután 6 órákor kerül színpadra rendező helyárrakkal. A főszerepeket Erényi Böske, Fényes Alice, Harmath Jolán, Paál Magda, Mészáros Béla, Nagy István, Szabados, Lantos és Danzós játszik.

— **Eltévedt báránycsók** ez a kiváló és különösen érdekes színmű, meg csak ma délután 5 órákor kerül színpadra, ebben a ciklusban, olcsó helyárrakkal, a premier szereposztásában.

— **Delila.** Molnar Ferenc ma már világsikerű vígjátéka, a Delila nálunk vasárnap délután 3 órákor lesz a színház műsorán, olcsó helyárrakkal. Erre az előadásra olyan nagy az érdeklődés, hogy tanácsos lesz a jegyekről előre gondoskodni.

— **Különös szerelem.** Az idei szezon egyik legnagyobb sikerű színművének, a Különös szerelemnek lesz a bemutató előadása vasárnap este. Ez a minden ízében izgalmas színmű Budapest színpadainak egyik legújabb darabja, nálunk is kiválóan rendezésben. Szabados Árpád rendezésében kerül színpadra. A főszerepeket Harmath Jolán, Erényi Böske, Izsó Panni, Mészáros, Tóth Elek, Szabados, Lantos játsszák. A Különös szerelem még hétfőn este is színpadra kerül és ez lesz ennek a ciklusnak a záró előadása.

HETI MŰSOR:

Szombat délután 5 órákor: **Eltévedt báránycsók.** (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9 órákor: **Egy pohár víz.** Vasárnap délután 3 órákor: **Delila.** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órákor: **Egy pohár víz.** Vasárnap este 9 órákor: **Különös szerelem.** (Steve Passeur óriási sikerű, legújabb színműve. Harsányi Zolt fordításában.)

Hétfő este 9 órákor: **Különös szerelem.** (A ciklus záróelőadása.)

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

VASARNAP, NOVEMBER 14.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 9.55 Istentisztelet 13 Hírek. 13.10 Julea Vazu, zenekara. Közben 14.10 Hírek. 15 Gazdasági szak-előadás. 18 Katonazene. 20.25 Vasutas énekkar. 21 Lecocq: Angol asszony leánya, operett. Szünetekben: hírek. 23.30 Gramofonlemezek közvetítése. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10-10.40 Unitárius istentisztelet. Prédikál: Csiki Gábor. 10.45 Hírek 11-12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi templomból. Prédikál: P. Bangha Béla S. J. 12.15-13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Magocs Károly. 13.30 Operaházi zenekar. 14.05 „Mindenünk az anyanyelv”. 15 Lemezek. 15.50 A magyar-svájci válogatott labdarugómérkőzés. 16.50 Állásai Zene. 17.20 Gazdáknak. 18 Zongoraszámkok 18.30 „Az Alföld hajdani gyapjúgazdálkodása”. 19 Magyar nóták. 20 „Fölzár a kód”. 20.30 Szalonzene. 21.15 Sport. 21.30 „Londoni-Bánfalvái”. Hangjáték. 22.25 Hírek. 22.45 Hangversenyzenekar. 23.15 Jazz. 24.30 Cigányzenekar.

HÉTFŐ, NOVEMBER 15.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gramofonlemez. 19 Időszervi anyag. 19.15 Munteanu Peter-ének. 19.50 Csak Radio Romania Román zene énekek. Csak Bucuresti: Beethoven: IV. vonós negyes. 20.20 A két állomás együtt. Lemezek. 21 Felolvasás. 21.15 Brailowsky Sándor zongoraművész a rádiózenekarral. 22.45 Lemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Operának számkok. 17.15 Diákféltóra 18 „Láttad-e már Kolozsvarit?” Előadás. 18.30 Jazz. 19.25 „Radio a rádió”. Felolvasás. 19.40 „Lelki előkészületek az eucnarisztikus világkongresszusra”. Mihalovics Zeigmond tv. kanonok előadása. 20 Hanglemezek. 20.40 „Regi orosz költők”. 21.15 Budai Dalárda. 22 Hírek. 22.25 Operaházi zenekar. 23 Időjárásjelentés. 23.40 Jacques de Lacretelle franciányelvű előadása. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Cigányzene. 1.05 H.

KEDD, NOVEMBER 16.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Művészlemez. 19 Időszervi anyag. 19.15 Felolvasás hangpéldákkal. 20 Buxtehude-hangverseny. A szerző 200. születésnapja alkalmából. Közreműködik Stadelman orgona, Alexandrescu tenor, Jianu fuvala, Jarosevici térd. hegedű, Lakos és Jonescu hegedű; Fisz-moll előjáték és fuga; E-moll szonata; Kantáták; D-dur szonata; G-moll előjáték és fuga. 20.50 Felolvasás. 21.05 Vasilescu-Bajna énekel. 21.25 Rádiózenekar. 22.10 Alexandrescu hegedűművész rádiózenekarral. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek külföldre. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzene-kara. 14.40 Egyetemi Énekkarok Éneknegyese. 17.15 „Asszonyok tanácsadója”. 18 „Munka és élet a parasztiirtokon”. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.15 „Japan gazdasági problémái”. Előadás. 19.45 Hangversenyzenekar. 21 Kis Színpad. Két egyfelvonásos vígjáték: „A tigris” és „Egyforduló”. 22.25 Hírek. 22.50 Hanglemezek. 23 Időjárásjelentés. 23.30 Wanda Luzzato hegedű. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

SZERDA, NOVEMBER 17.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Motzoi-zenekar. 19.10 Román zeneszerzők zenetörténeti felolvasás kardalokkal. 20.05 Balalaika zene. 20.40 Badescu operáénekes. 21 Felolvasás. 21.15 Csak Radio Romania: Gramofonlemez. Csak Bucuresti: Beethoven: III. hegedű- és zongora szonáta; G-dur román. 21.50 A két állomás együtt: Lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Lemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hanglemezek. 14.30 Cigányzene. 17 Az Operaház

előadásának közvetítése: „Traviata”. 17.40 Hírek. 18.40 Hírek. 20.15 „A 100 éves Gyilkos-tó”. 20.45 A rádió szalonzene-kara. 22 Hírek. 22.20 Cigányzene. 23.10 Időjárásjelentés. 23.15 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hírek olasz és francia nyelven. 24.30 Jazz. 1.05 Hírek külföldre.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 18.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Lemezek. Közben: Előadás. 20 Gramofonlemez. 20.20 Felolvasás. 20.30 Lupesci Sandor énekel. 21.10 Rádiózenekar. Dittersdorf: Szimfónia. Bach F. E.: Szimfónia. Brahms: Hegedű- és cellóverseny. Graener: Concietta. 23.0 Hírek. 23.40 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hegedűszámkok. 14 BSzKRT-zenekar. 17.15 Asszonyoknak. 18 Gazdáknak. 18.30 Zenész részletek a „Broadway Melody 1938” c. filmből. 19.05 „Hongkong”. Előadás. 19.35 Fuvolaszámkok. 20 Kültügyi negyedóra. 20.15 Magyar nóták. 21.15 „Csokonai, a tanult lángész”. Előadás. 21.55 Hírek. 22.15 Dohnányi Ernő III. Beethoven zongoraszonáta-estje. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Az 1. honvédegyalozred zenekara. 24.15 Jazz-hármas. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, NOVEMBER 19.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Stanescu-zenekar. 19.15 Csak Radio Romania: Lemezek. Csak Bucuresti: Kamraazene. 19.45 A két állomás együtt: Lemezek. 20.20 Felolvasás. 20.35 Opera. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon.

ARCBORE ELRAGADÓ LESZ

na rendszeresen használ
Palmolive szappant, a
toilettszappanok legfi-
nomabbját

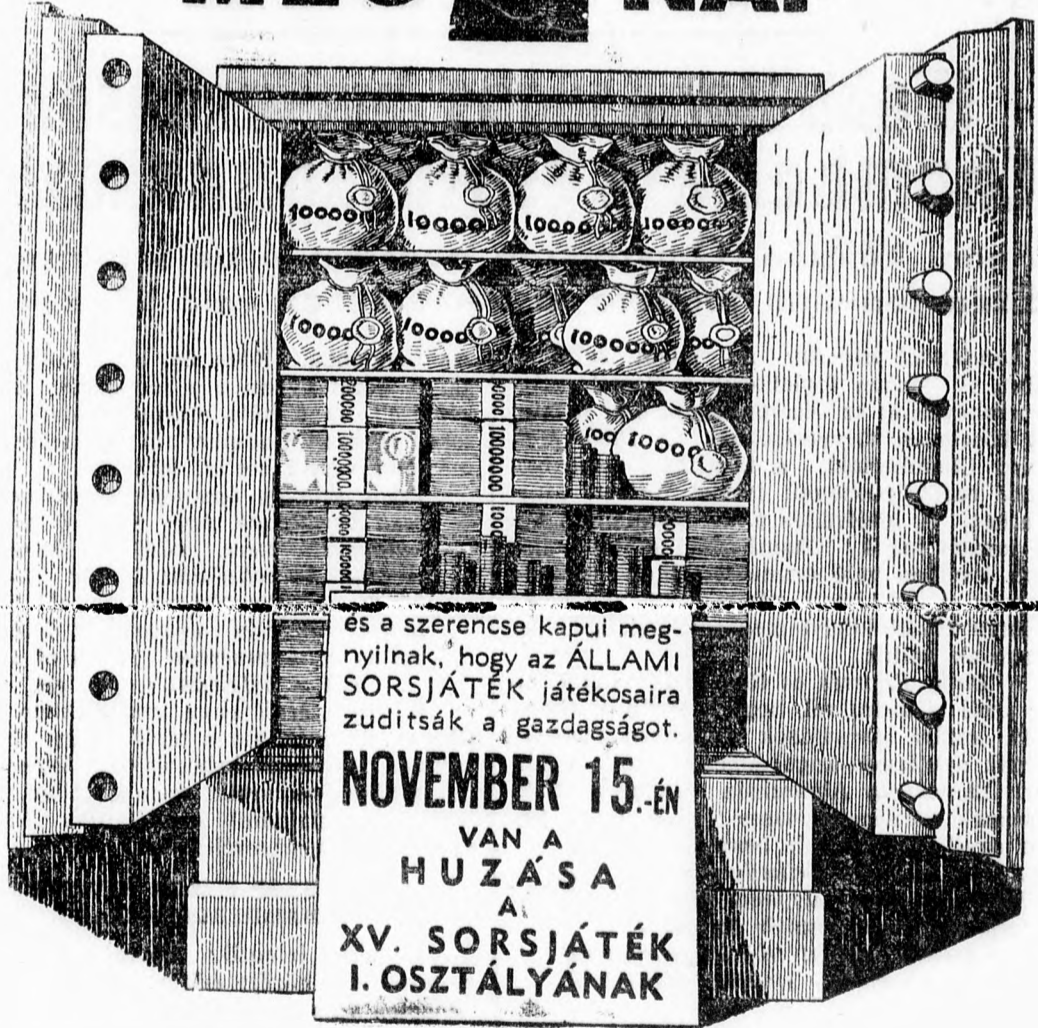
8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A 2. honvédegyalozred zenekara. 14.30 Balalajka zene. 17.15 Diákféltóra. 18 Cigányzene. 19 Sport-közlemények. 19.10 Táncclemezek. 19.50 „Imra tisztaszolgám, a nyelvűművész”. Csevegés. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „A cremonai hegedűs”. 21.40 Hírek. 23.05 Időjárásjelentés. 23.10 Szalonzene. 1.05 Hírek angol nyelven. 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

SZOMBAT, NOVEMBER 20.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Lemezek. 20.15 Felolvasás. 20.30 A Daia-egyesület hangversenye. 21 Üzenetek. 21.15 Táncczene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora- és hegedűszámkok. 14.30 Hanglemezek. 17.15 „Hárman mesélünk”. 18 Műszaki előadás. 18.30 Szalonzene. 19 „Az angol és a dedapja”. Előadás. 19.30 Cigányzene. 20.15 „Olaszország küzdelme az önellátásért”. Előadás. 20.45 „Gül Baba”. Zenés színjáték. 22.55 Hírek. 23.20 Jazz. 23.50 Jégkorongmérkőzés. 24.20 Cigányzene.

MÉG 2 NAP

LEGUJABB

A nemzeti parasztpárti lapok már péntek estére várják a Mihalache-kormányt

Tatarescu kormánya azonban még szombat este minisztertanácsra ül össze

Bucuresti. Saját tud. A belpolitikai helyzet bizonytalanabb, mint akár néhány nappal előbb is volt. A Nemzeti Parasztpárthoz közelálló lapok pénteken délelőtt azt a hírt röptették világra, hogy a kormányválság már pénteken este véget ér és Mihalache megalapítja kormányát. A Mihalache elnöklété alatt alakuló kormányról már teljes névsort is hoztak a lapok, amely szerint Popovici Mihály lenne a helyettes kormány-

elnök s rajta kívül az ardealiak csak alminiszteri tárcákat kapnának.

Más lapok szerint azonban a válság csak szombat este fejeződik be. Ezt a feltevést megerősíti a Tempo értesülése is, amely azt adja hírül, hogy a kormány szombat este 6 órára minisztertanácsot hívott össze Dinu Bratianu leltésára. Így a kormány lemondása legfeljebb csak szombat estére várható.

Az angol-japán ellentétek kiéleződése

Kitört a rémület a sanghaji értéktőzsdén. — A japán kormány ismét visszautasította a brüsszeli meghívást

Londonból jelentik: Matsui, a sanghaji japán haderő parancsnoka kijelentette, hogy nem tudja megvalósítani a remélt együttműködést a sanghaji idegen hivatalos körökkel. Ez a kijelentés páni rémületet idézett elő a sanghaji értéktőzsdén.

Matsui, amidőn a csütörtök esti értekezleten azt kérdezték tőle, hogy meddig tarthat a háború, így válaszolt:

— Csang-Kai-Sek azt mondja, hogy öt évig. Ezt a jóslatot elfogadhatjuk.

Az angol védősereg és a japán megszálló csapatok között a feszültség kiéleződött. Az angolok feltartóztatták a Szucsau folyón egy japán élelmiszerszállító hajót, mely a nemzet-

közi negyed határán haladt.

Sanghaiból jelentik: A Nantaoban harcoló kínai zászlóalja vonakodik kiüríteni Nantaot. A kínaiak elsáncolták magukat.

Tokióból jelentik: Mint a félhivatalos Domei iroda jelenti, a japán kormány jóváhagyta a brüsszeli értekezlet ügyében Belgiumhoz intéző japán választ. A válaszban a japán kormány kijelenti, hogy nem vesz részt az értekezleten. A választ a császár jóváhagyása után haladéktalanul közlik a tokiói belga nagykövettel és a brüsszeli japán nagykövettel. A válasszal egyidőben a japán kormány nyilatkozatot ad ki, mely leszögezi a kínai viszályban követett irányelveit.

Ujabb barátságos levélváltások Chamberlain és Mussolini között

Angol kölcsön O. aszország abessziniai befektetéseire. Eden fanyarul fogadja a németekhez való közeledést

Londonból jelentik: Az angol sajtó továbbra is élénken foglalkozik a Németországgal tervbevetett és az Olaszországgal már megindult közeledési tárgyalásokkal. A Daily Mail szerint Chamberlain a közelmúlt napokban újabb, barátságoshangú levelet intézett Mussolinihez. A levélváltás a két kormányfő között tovább folyik. Chamberlain és Mussolini újabb levélben való eszmecserejének tudható, hogy a két ország közötti barátságosak voltak.

A Daily Express és több más angol lap már arról is tudni vél, hogy a Perth és Ciano között lefolyt tárgyalások előterében Olaszországnak nyújtandó angol kölcsön állott. A kölcsönt Olaszország Abesszinia gazdasági kiaknázásának költségeire venné fel. A Daily Express egyébként arról is beszámol, hogy

Eden állítólag elkedvetlenedett. A külügyminiszter ugyanis nem helyesli lord Halifax főpecsétör berlini útját. A lap szerint Edent teljesen váratlanul érte Brüsszelben Halifax utazásának híre.

Eden azonnal felhívta Chamberlaint és kérte a miniszterelnököt, hogy rendelje őt azonnal vissz-

szá Londonba. Eden úgy érzi, hogy Halifax, aki a kormányban a német-barát irányzatot képviseli, az ő háta mögött kezdett tárgyalásokat egyrészt Chamberlain miniszterelnökkel, másrészt vezető berlini körökkel.

Eden állítólag úgy nyilatkozott brüsszeli barátainak, hogy amíg ő Anglia külügyminisztere, addig ő irányítja Analia külpolitikáját és ha Chamberlainnek Németországhoz való közeledési szándékai vannak, az ő tudtával és beleegyezésével járjon el és ne állítsa befejezett tények elé.

A Daily Mail nagy vezércikkben helyesli Chamberlainnak azt a tervét, hogy Németországgal barátságos kapcsolatokat létesítsen. A lap a béke fenntartása szempontjából nagy jelentőséget tulajdonít lord Halifax küszöbönálló berlini megbeszéléseinek.

CIANO GRÓF MELEG ELISMERÉSE CHAMBERLAIN IRÁNT.

Rómából jelentik: Ciano külügyminiszter és lord Perh között csütörtök este lefolyt beszélgetés husz percig tartott. Ciano meleg elismeréssel adózott Chamberlain beszédének, melyet a lordmajor avató ünnepségén mondott

és azt kérdezte a nagykövettől, hogy hajlandó-e az angol kormány mielőbb megindítani azokat a megbeszéléseket, amelyekre beszédében a miniszterelnök célzott. A nagykövet kijelentette, hogy először közölnie kell kormányával a most lefolyt megbeszélés részleteit, tehát nem felelhet azonnal a kérdésre.

Az angol sajtó a csütörtök esti megbeszélést azzal a tanácskozással hozza kapcsolatba, amelyet Grandi londoni olasz nagykövet szerdán folytatott Wansittard angol külügyi államtitkárral.

A braziliai államváltás nagy kihatásai a világpolitikára

Párizsból jelentik: Párizsban valószínűnek tartják, hogy a braziliai események a világpolitikai helyzetre is hatással lesznek. A baloldali közvélemény úgy véli, hogy ezental Braziliában a német—olasz befolyás fog érvényesülni. Ha Vargas elnök — írja az „Oeuvre“ — végérvényesen hatalomra jut, az Egyesült Államok sem fogják tudni megakadályozni, hogy Brazília ne csatlakozzék a kommunista-ellenes egyezményhez. A braziliai államesiny mindenesetre a német—olasz tengely példátlan sikerét jelenti.

A jobboldali sajtó a braziliai eseményeket a bolsevizmus elleni küzdelem egyik mozzanatának tekinti.

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 30 lei

Lakás

Utcai butoroztt szoba, azonnalra kiadó. Oradea, Str. Mareşal Averescu No. 3.

Különbefáratu butoroztt szoba november 15-ére kiadó. Cim a kiadóban.

Egy szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Oradea, Strada Bratianu No. 52.

2 szobás utcai lakás mellékkeliségekkel azonnal kiadó. Vajna, Oradea, Str. Gen. Holban 22.

Kiadó december 1-re 2 szobás mellékkeliségekből álló uri lakás Oradea, Str. Moldova 22.

Különléle

Háziszóttos gyapjukelmék, jutta futo-szőnyegek készültek a Katalin-telepi Leánypatronásban. Érdeklődni lehet

ben. Telefon 612. Megrendelhető bármilyen minta.

Eladó karácsonyi ajándéknak igen alkalmas szép, lapos, duplafedelű arany fértőra. — Kézelebbi megtudható a kiadóhivatalban.

Tükrös üzleti kassza, 4 lámpás telepes rádió anódpótló, accumulator töltő, Celestino hangszóró eladó. Oradea, Strada profesor Ţiţeica 26. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Adás-vétel

Fényképező gépet (filmes) vennék. Hartmann, Oradea, Strada Pasteur No. 35.

2 darab női télikabát eladó. Oradea, Str. Pasteur 11

3 darab vaskályha eladó. Oradea, Strada Negruzzi 18. szám.

Eladó két összecukható erő vaságy és egy 4 késee tiri káposzta gyalu. Oradea, Aurel Vlaicu 32.

Egy szmoking középnyomra eladó. — Oradea, Strada Nicolae Zsiga 50. szám.

Eladó két antik ruhás szekrény. Oradea, Str. Ioan Ghica No. 18.

Megvételre keresek használt, de jó karban lévő magyar—német és német—magyar szótárt Bövebbet a kiadóhivaltól.

Kisebb üzem céljaira val, pincékke., stb. eladó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 46.

Alkalmazás

Jobb nőt felvesz magános urk asszony. Oradea, Regele Ferdinand 69. I. em. 5. szám.

Gyümölcsöshöz szakmunkást vagy keréteszt keres dr Kaczián Kálmán szőlőbirtokos, Oradea, Str. Ciorduş 46. szám.